ЧИПЕРІ ЦЕНЕРАЛЕ

DE

МЪЗІКЪ ЕВРОПЕЕНЕАСКЪ-МОДЕРНЪ

ла требінца

школарілор класіі de мъзікъ вокалъ а колеціілві національ din Сф. Сава

ші ачелор че doresк съ dobъndeaскъ o dreaптъ кънощінцъ а ачестіі арте

DE

I. BAXMANN

професор de мъзікъ вокалъ ла колеціілл національ

БЪКЪРЕЩІ.

ТИПОГРАФІА ЛЪІ Е. А. РОСЕТІ ШІ ВІНТЕРХАЛДЕР.

1846.

C. 3731/1963

ПРЕФАЦЪ.

Нічї вна din фрътоаселе арте нъ с'а ынтревъінцат ші с'а ынтінс маї мълт de кът мъзіка; еа а гъсіт о аша de маре комънітате ын кът нъ е царъ кълтівать съ нъ гъсеці ын чел маї мік оръшел ынтемеате шкоале ші adънърї мъзікале; нъ нътем ынсъ тъгъdъї къ мъзіка нъ мерітъ ачеастъ ынпаінтаре, пентръ къ каре алтъ артъ есте ын старе а adъче о аша de dълче ші невіноватъ петречере ка мъзіка? аша dар не dрептате векі філософї о аў нъміто фіїка черълуї; еа не тъпгъе чеасъріле тріste къ мелапколічеле сале мелодії, еа не веселеще къ топъріле еї челе веселе, фъкъndъне съ вїтъм пеказъріле каре adък ынпрежърърїле віецеї, еа ътпле de ероістъ не солdат къ маніфічеле сале топърї, ші нъ лін-

сескѣ ексетиле ѵнде прін пѵтереа мѵзічеї с'аѣ ѵіndекат патімї сѵфлетещїї ші трѵпещї; ѧп zadap не остенім а ѧппѵтъра терітеле ѵнеї арте каре гъсеще сімпатіе ѧп піептѵл фіекърѵіа от; ної атѫт пѵтаї ѧпсетпът къ din тоате мѵзічеле, мѵзіка вокалъ аре о преферепцъ, фііnd къ се ѵнеще ка о сор кѵ поезіа, ѧтпрешмnd гласѵл кѵ ворвеле; не бѵкърът din сѵфлет къ пентрѵ ѧптіndерea ачещїї арте, din партеа Мъріі сале Преа ѧппъдцатѵлѵї пострѵ Domnѣ, Протекторѵл тѵтѵлор артелор, с'а дескіс о школъ пѵблікъ ші не сілім съ не арътът къ ші ної терітът ѧппалта фачере de біне кѵ zелоаса acidѵітате ла ѧпвъцътѵра ачещїї арте атѫт de естімать ші требѵінчоасъ.

Ла дескідерea ѵнеї катедре de мѵзікъ а фост de неапърат требѵінцъ о граматікъ de мѵзікъ, пентрѵ ка школарі ахzind леціа ѧп школъ съ о маї репетеzе ші а касъ; ахторѵл ачещїї Гратътічї ар фі пѵтѵт, кѵ маї мѵлт ѧплеспіре съ традѵкъ о граматікъ оаре каре din тареа сѵмъ de гратътічї бѵне че се гъсескѣ ѧп лімба Францезъ ші Гермапъ, дар въzмnd къ кѵ ѵна пѵтаї dінтр'ачестеа пѵ се ѧплінеа требѵінца поастръ, песокоті о остенеалъ маї маре че 'ї требѵі спре котпѵнереа ѵнеї гратътічї dѵпъ ѵп плап deосебіт; скопѵл съѣ фѵ пѵ пѵтаї ка съ гъсеаскъ школарі ѧптр'ѫнса щііпцеле требѵінчоасе пентрѵ ѧпвъцътѵра мѵзічеї пе ѵп дрѵт маї скѵрт ші маї лесне; чі ѧпкъ ка съ пѵ рътѫе німік недескоперіт din челе че требѵе съ щіе ѵп школар de мѵзікъ ка съ поатъ ръспѵnde ла фіекаре ѧптребаре мѵзікалъ ші съ кѵпоаскъ прічіпа регѵлелор мѵзічеї ѧптр'ѵп кіп філософік ші псіхолоцік, іар пѵ ка о сімплъ машінъ. Методѵл ачеста поате фолосі пѵ пѵтаї пе чеї че пѵ щіѣ, чі ші пе ачеіа че сѫпт чева ѧппаінтацї ѧп мѵзікъ.

Пентрѵ крітікапцї ачещїї кърцї, де сѫпт ігнорапцї п'ат нічї о ворвъ съ зік, дар пентрѵ чеї че кѵпоск фондаментал мѵзіка еѣ пъдъждѵескѣ, къ кѵпоскѫnd гревътъціле каре требѵе съ сѵфере чінева ла фачереа ѵнеї гратътічї de мѵзікъ ѧптр'о літвъ ѧп каре ліпсеа пѫпъ акѵт пѵ о съ тепріzе остенеліле теле.

Ахторѵл.

ПРІНЧІПѢРЇ ЦЕНЕРАЛЕ

DE

MѢZIKЪ EѢROПEENEACKЪ-MODERNЪ.

§. I.

Дефиниціа мꙋзичеї ши осебиреа еї фелърї.

Мꙋзіка есте щііндэ каре лмвадъ комбінареа ши деосебіреа тонꙋрілор вине хотъръте пентрꙋ мълцꙋміреа ꙋрекелор ши атінгереа сімціреї інімії.

Он сънет вине хотърът дꙋпъ мъсіmea са (сай дꙋпъ деосебіреа вібраціілор че ел требве съ факъ лн аер ка съ се деосібеаскъ де алтꙋ) се зіче Тон.

Мꙋзіка есте де доъ фелърї, мꙋзікъ інструмеnталъ, каре се ексекꙋтеазъ кꙋ деосебіте інструмente, din каре маї мълте ꙋніте формеазъ Орхестра; ши мꙋзіка вокалъ, каре се ексекꙋтеазъ кꙋ гласꙋл отенескъ, din каре

маї мълте вніте фортеz вп кор. Noї аічї пе вот окъпа маї мълт de мъzіка вокалъ.

Сънт патръ фелърї de гласърї отепещї: 1ій Гласъл чел маї сънціре ал фетеелор ші ал копіілор се пътеще Сопран (чел de сък). 2леа Гласъл чел маї грос ал фетеелор ші ал копіілор се пътеще Алто (чел лалт); ал 3леа Гласъл чел маї сънціре бърбътеск се пътеще Тепор (чел тънър) ші ал 4леа Гласъл чел маї грос бърбътеск се пътеще Бас (чел de жос).

Кънd вп глас бърбътеск поате фаче топърї de сък din гласъл тепорълї, авънd іаръш орган а фаче ші топърї din вас се зіче Барітоп.

Оп кънтек каре се ексекътеазъ пътаї къ вп глас се фаче о Мелодіе; іар кънd маї мълте гласърї лътпрезпъ кънтъ, фіе каре къ топърї deосевіте атъпчї ачеастъ вніре а гласърілор се кеатъ Армопіе.

§. II.

пептръ пъмълле топърілор, ші пептръ скърї ші деосебітеле лор трепте.

Топъріле се арът къ піще семпе пе каре ле пъмім Ноте.

Авем шапте пътірї de поте каре сънт: Do, Ре, Мі, Фа, Сол, Ла, Сі.

Фіекаре dіптр'ачесте поте арать вп deосевіт топ. Ортареа ачестор шапте поте фак вп фел de скаръ каре се пътеще скаръ diатопікъ патъралъ (mod Іопік ал мъzіка гречеаскъ веке.)

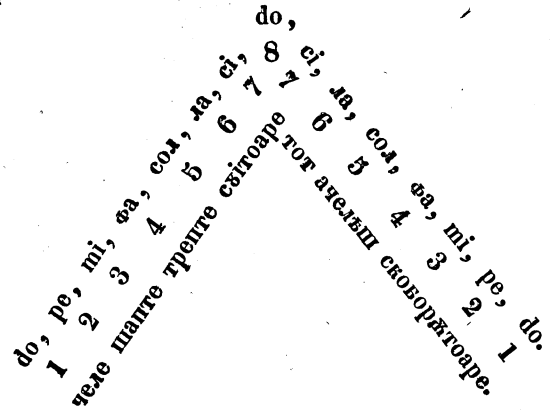

Скара diatonikъ есте формать de тонърї лътреџї ші de жътътъџї de тонърї алтернативе.

Тон лътрег нътim ън тон de o астфел de търіme ка кînd се деспарте лн doъ пърџї de o потрівъ, врекеа поате прічепе ачеастъ деосебіре; сай ачела каре поате пріimi лнкъ o жътътате de тон лътре ел ші ъртъторъл съй.

Жътътате de тон есте ачела каре нътай поате пріimi нimік лътре ел ші лътре ъртъторъл съй.

Скара есте o ъртаре de тонърї лътреџї ші de жътътъџї de тонърї dъпъ кіпъл ъртътор. Ка съ се щіе ла че трепте вin тонърїле лътреџї, ші ла че трепте жътътъџїле de тонърї, фачет ъртътоареа фортъ.

do	pe	mi	Фа	сол	ла	сі	do
1 тон лът.	2 тон лът.	3 жът. тон	4 тон лът.	5 тон лът.	6 тон лът.	7 жът. тон	8

do	сі	ла	сол	Фа	mi	pe	do
8 жът. тон	7 тон лът.	6 тон лът.	5 тон лът.	4 жът. тон	3 тон лът.	2 жът. тон	1

Аша de ла 1a ла a 2a треаптъ; de ла a 2a ла a 3a сînt тонърї лътреџї; de ла a 3a ла a 4a есте o жътътате de тон, de ла a 4a ла a 5ea; de ла a 5ea ла a 6ea, de ла a 6ea ла a 7ea сînt тонърї лътреџї; de ла a 7ea ла a 8a есте o жътътате de тон, аша ші лndърът.

§. III.

СКІМБЪРІЛЕ ЧЕ ПРІІМЕЩЕ СКАРА DIATONIKЪ.

Челе шапте поте a скърі diatoniче авînd деосевітъ търіme, фііnd къ копріnd тонърї лътреџї ші жътътъџї de тонърї, се нътескъ тонърї diatoniче, сай тонърї але скърі diatoniче натърале.

Кîte o датъ тонърїле лътреџї але скърі diatoniче, пентръ адъчереа a маї мълтъ скімбаре лн melodie, се деспарт лн жътътъџї de тонърї, ші ачесте жътътъџї de тонърї атънчї нъ маї сînt натърале але скърії, пентръ ачеаста еле се нътескъ жътътъџї de тонърї кроматіче, спре ачеастъ деспърџіре a тонърілор лътреџї не служім къ треї фелърї de семне:

Іе ♯ (Diez) каре не служаще ка съ рădікът тонъл къ o жътътате de тон маї сус

де чеа че а фост ѧн стареа лѣї патрăлъ; аша пăind семнăл ♯ ѧнaintea ънеї ноте, атънчї ачеастъ потъ ла пăтеле еї ліпеще ші пăтеле de diez; adікъ: дака нота do аре ѧнnaintea ca ♯ се zіче do diez; сол кă diez се zіче сол diez, ші се кѧнтъ кă о жăтътате de тон маї сăс de кѧт do сăї сол фъръ diez; adікъ кă о жăтътате de тон маї жос de кѧт нота трептеї вііторе каре ѧн ексетплăл ачеста ва фі ре сăї ла.

IIлеа b (ветолăл) аре пăтереа de a сковорж тонăл кă о жăтътате de тон маї жос, ші нота че поартъ ѧннaintea ca не b ліпеще ла пăтеле сăї ші експресіа ветол; спре ексетплă нота Ла авănd ѧннaintea ca ăn b се пăтеще Ла ветол ші се кѧнтъ кă о жăтътате de тон маї жос de кѧт Ла, сăї кă о жăтътате de тон маї сăс de кѧт сол.

IIIлеа ♮ (Бекарăл) аре пăтереа de a adъче тонăл ѧndърът ла стареа лѣї патрăлъ; adікъ ♮ скоате diezăл сăї ветолăл каре авă ѧннaintea ca о потъ, ші нота се кѧнтъ іарăш кă сънетăл че аре ѧн скара са патрăлъ.

Тоате жăтътъціле de тонърї че се формez пріn рădікареа кă diez, сăї сковорăреа кă b се кеатъ Кроматіче спре deосевіреа челор лалте жăтътъцї de тонърї каре пă сѧнт ѧн скара патрăлъ, ші каре пă се фак пріntr' ачест фел de скімбърї ші не каре ле пăтim жăтътъцї de тонърї diatoніче.

§. IV.

пентрă тонърї кроматічe ші ennarmoніче.

Мăzіка modernъ аре патрă-спре-zече тонърї кроматіче, din каре шапте сѧнт сăіте пріn ♯ ші шапте сковорăте пріn b.

Dintr'ачесте патрă-спре-zече тонърї кроматіче сѧнт іăр поъ тонърї а кърора сънет преа пăцin се deосівеще din алтеле; adікъ do diez de pe b; pe diez de mi b; фа b de mi, фа diez de сол b; ла b de сол diez; ла diez de ci b; do b de ci; ci diez de do; каре тоате сѧнт маї de ачелаш сънет. Фіг. 1.

Ної пăтim ачесте поъ тонърї de тот ачелаш сънет ennarmoніче, ші фііnd къ еле пă се deосівескă кă сънетăл de алтеле, ної ле пăтем лъса din рăndăл челор 14 тонърї кро-

матіче, ші нѹмаї атѹнчї ле вом ѧптребѹінца кѫnd требѹінца ва чере ѹн deocebіт фел de скърї, пентрѹ каре вом вorбі маї ла вале; аша dap скоцѫnd dintr'ачесте патрѹ-спре-zeче тонѹрї кроматіче чеде поѣ enнapтoніче, каре нѹ сѫпт алт чева de кѫт лѹареа ачелораш сѹнете ѧптр'о deocebітъ треантъ, рътѫп ла мѹzіка modepнъ нѹмаї доѣ-спре-zeче тонѹрї фѹndamentале din каре фіе-каре дъ ѹн deocebіт сѹнет: adікъ:

cl d,	pe b,		mi b,	фа b,		сол b,		ла b,		ci b,	doь,
doь,	do diez,	pe,	pe d,	mi,	фа,	фа d,	сол,	сол d,	ла,	ла d,	ci
1,	2,	3,	4,	5,	6,	7,	8,	9,	10,	11,	12.

Астфел пе рътѫпе чїпчї тонѹрї кроматіче ші шапте diatoніче прінчїпале патѹрале, каре пеете тот се фак доѣ-спре-zeче тонѹрї адевърате, пентрѹ кѣ сѹнетѹл лор есте deocebіт; іар чеде лалте сѫпт тонѹрї ideале.

О ѧппаінтаре регѹлатъ de ачесте доѣспре-zeче тонѹрї, прекѹт пої ле ам арътат ла фігѹра de сѹс се кеатъ о скарѣ кроматікъ Фіг. 1.

Кѹ ачесте доѣспрezeче тонѹрї се пот продѹче тоате фелѹріе de тонѹрї, de скѣрї, de мелодії, de армонії, de діверсітѫї ші de modѹлацїї de тонѹрї.

ÎNCEMNARE.

Фііnd кѣ о скаръ нѹ есте алт de кѫт о ѧппаінтаре хотърѫтъ de ла о треантъ ла алта, пої пѹтем сѣ маї фачем ші ѹн ал треілеа фел de скаръ, adікъ о скаръ ennapmoнікъ пріn каре се скімбъ трептеле dap сѹнетѹл ръмѫне тот ачелаш. Фіг. 2. Dap ачест фел de скѣрї фііnd кѣ нѹ фортеазъ о ѧппаінтаре de топ сімцітъ ѹрекі, чі нѹмаї кѹ окі се deocібеще, de ачеea нѹ се сокотеще ка о скаръ адевъратъ ші ѧптребѹінцатъ.

§. V.

ПЕНТРѸ КЕЕЛЕ МѸZІЧЕЇ ШІ NѸМЕЛЕ ЛОР.

Тонѹріе каре се репrezентеz пріn поте сѫпт скрісе саѹ пе лінії, саѹ ѧптре лінії, саѹ din жос, саѹ din сѹс de лінії.

Ла мѹzікъ пе слѫжім кѹ чїпчї лінії пе каре ѧпрезпъ ле нѹmім сістемъ.

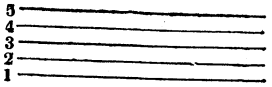

Фіг. 3. (А. Б.)

Нотеле каре сънт din жос съ̆ din сус de линіĭ сънт ънсемнате къ ніще линіĭ маĭ мічĭ каре се нъ̂тескъ̆ линіĭ ажътътоаре Фіг. 3. (С. D.) спре ексемплъ:

— = ≡

Ла ънчепътъл фіе-кърія сістеме се пъне ън семнъ̆ не каре ăл нъmim Кее.

Noĭ не слъжім къ треĭ фелърĭ de кеĭ; ачестеа сънт: Кеа de Сол, Кеа de Do, ші Кеа de Фа. Фіг. 4.

Кеа de Сол се пъне пе лінія а doa ші ăĭ dъ нъmеле de Сол. Кеа de Do, каре се обічнъеще ла mъzіка вокалъ пентръ Сопран, Алто ші Тенор, се скріе, пентръ Сопран ла лінія ънтъĭ, пентръ Алт ла лінія а треіа, ші пентръ Тенор ла лінія а патра.

Лінія ънтъĭ къ кее de Do се кеатъ Do ші ънсемнеазъ гласъл Сопранълуĭ; лінія а треіа къ кее de Do се кеатъ іаръш Do ші аратъ гласъл Алтълуĭ; Кеа de Do пъсъ пе а патра лініе вотеазъ лінія къ нъmеле de Do ънсемnând глас de Тенор.

Кеа de Фа пъсъ ла лінія а патра слъжаще

пентръ глас de вас ші dъ линіеĭ а патра нъmеле de Фа. Фіг. 4.

Кеа хотърând локъл ънеĭ note хотърâще ънтр'ачееаш време локъл ші нъmеле тътълор віітоарелор note dупъ обічнъітъл лор рând.

Ънтр'ачест metod тоате ексемплеле пентръ ънлесніре, сънт скріse къ кее de сол.

Гласъріле de Сопран ші Алт ексекътате съ̆ скріse къ кее de сол аъ̆ тот ън фел de сънет, прекът кеа de сол съ̆ віолон аратъ; нъmаĭ гласъл de тенор, кând се скріе къ кее de сол аре сънет къ опт тонърĭ маĭ жос (о октавъ) de кât ле аратъ нотеле.

Кее de вас нъ се поате стръmъта ънтр' алт фел de кее, фііnd къ жосіmea нотелор нъ не ласъ; спре а dobândi къноştінца нъmелъĭ нотелор скріse къ deосевітеле кеĭ, вezĭ Фіг. 5.

ÎNCEMNAPE.

Пентръ маĭ лесне ънвъцаре а нотелор noĭ рекоmandът школарілор ка съ се ексерцеze маĭ ънтъĭ къ къноştінца нъmелъĭ нотелор нъсе пе челе чінчĭ лініĭ, пе ърmъ пе челе dінтре лініĭ ші ънсфършіт пе челе че сънт din сус съ̆ din жос de лініĭ.

§. VI.

Прецъл ши despърцirea notелор.

Dупъ че ам кънoскът вine пътеле нoтелор, требве съ ле кънoащет ши прецъл. Прецъл нoтеї се кeатъ вретеа маї лънгъ саў маї скъртъ че цine сънетъл еї; прецъл нoтеї се кънoаще dупъ deoсебіта фoртъ кв каре се лncemneazъ. Чea маї маре саў чea маї лънгъ есте ачeea каре цine кът doъ нoте лнтреџї. Фіг. 6. A.

Нoта лнтреагъ (pond) прецъеще кът doъ жътътъџї de нoте (блапж), саў кът патрв сфертърї (noар) саў кът опт a oптълea (крош) саў кът шаї-спре-zeче a шаї-спре-zечілea (dъ-блв крош) саў кът треї-zечї ши doъ a треї-zечї ши doілea (тріплв крош), фігъра са сeатъпъ кв o пълъ кълкатъ Фіг. 6. B.

O жътътате de нoть (блапж) Фіг. 6. C. есте d'oпoтрівъ кв doъ сфертърї (noар), саў патрв a oптълea, (крош), саў опт a шаї-спре-zечілea (dъблв крош) саў шаї-спре-zeче a треї-zечї ши doілea (тріплв крош). Фігъра са есте тот впа кв a впеї нoте лнтреџї пътаї і се маї adaoгъ o коadъ.

Dп сфert de нoть Фіг. 6. D. прецъеще кът doъ a oптълea, саў патрв a шаї-спре-zечілea, саў опт a треїzечї ши doілea. Фігъра са се deoсіеще de a челор лалте пентрв къ капъл съў есте de тот пегрв авънd ши o коadъ.

O a oптълea Фіг. 6. E. прецъеще doъ a шаї-спре-zечea, саў патрв a треїzечї ши doъ; се deoсіеще кв форта са de сфert пентрв къ ла коadъ і се маї adaoгъ вп кърліг.

O a шаї-спре-zечілea Фіг. 6. F. прецъеще doъ a треїzечї ши doъ, ши ла коadъ лї adъогът doъ кърліце. Прекът ла чea de треїzечї ши doъ лї adъогът треї кърліце.

ÎNCEMNARE.

Франџezі deoсіескъ прецъл нoтелор пе dупъ despърџіреа впъї лнтрег лп пърџіле сале, чі dупъ deoсевіреа фoртеї; аша еї пътескъ лнтреага рoтвndъ, жътътатеа албъ, сфертъл пeагръ, a oптълea парте лпкърлігатъ, a шаї-спре-zечілea лndoіт лпкърлігатъ, ши a треїzечї ши doілea лнтреіт лпкърлігатъ.

Леспе се прічепе къ ачеастъ семпіфікаціе фігъралъ а потелор пъ поате фі преферабілъ де кът чеї лалтъ каре ле пътеще прецъл.

Афаръ де потеле лпсетпате маї сзс лп Фіг. 6 пе маї слъжім ші къ алте поте пе каре ле пъmim Тріолете Фіг. 6. G. ші Сікстолете Фіг. 6. H.

Тріолетеле се лпсетпеазъ тот лптр'зп фел къ челе де а оптълеа, адікъ къ о тръсзръ лп коадъ, ші треї din еле прецъескъ кът доъ де а оптълеа; адікъ еле се ексекътеазъ пъцin маї їзте де кът доъ де а оптълеа ші пъцin маї лпчет де кът патръ din а шаї-спре-зечілеа.

Сікстолетеле се лпсетпеазъ ка челе де а шаї-спре-зечілеа къ доъ тръсзрї лп коадъ, ші шасе din еле се ексекътеазъ пъцin маї їзте де кът патръ а шаїспрезечілеа ші пъцin маї лпчет де кът опт din а треїзечї ші доъ.

Тріолетеле се лпсетпеазъ d'асзпра къ пътързл 3, ші сікстолетеле къ пътързл 6, пептръ ка съ се поатъ лесне деосеві де челе де а оптълеа ші челе де а шаїспрезечілеа къ каре се асеатъпъ ла фортъ.

Се лптжмплъ де тълте орї ка композіторі, дзпъ капріцзл лор съ лптревзінцеze кът 9, 10, 11, 13, шчл. каре аъ зп прецъ къ о пеагръ, дар о астфел де капріцioасъ деспърціре требзе съ се лпсетпеze къ пътър d'асзпра потелор, пептръ лплеспіре.

§. VII.

пептръ тъчерї (пазze.)

Кжте о датъ дзпъ гъстзл композіторзлзї зпъ саъ маї тълте саъ ші тоате гласзріле фак о тъчере.

Ачеастъ тъчере ла тъzікъ о пъmim пазzъ.

Кжnd пазza прецъеще маї тълт де о потъ лптреагъ, требзе съ се лпсетпеze къ зп пътър d'асзпра де кжте орї, саъ кжте тактврї[1]) с'аъ трекът прецъ де зп лптрег. Фіг. 8.

Тоате пазzеле ка ші потеле, се лпсетпеазъ дзпъ прецзл лор къ деосебітъ фігъръ. Noї авет пазze де прецзл зпеї лптреџї — де о жзтътате де потъ — де зп сферт —

1) Пептръ тактъ вежї §. 9.

de o a оптълеа — de o a шаїспрезечілеа — ші de o a треїзечї ші doілеа, ші фіе-каре се deосібеще ъна de алта, dъпъ кът се вede ла Фіг. 8.

§. VIII.

Пентрѫ пънтърілѫ dъпъ ноте сѫ dъпъ паѫзе.

Кând dъпъ o потъ сѫ o паѫзъ се пъне ън пънт, нота ачеаста сѫ паѫза лшї прелѫнцеще кѫ жътътате прецѫл съѫ; adікъ o потъ сѫ o паѫзъ лнтреагъ каре прецѫеще doъ жътътъцї, кând аре ън пънт dъпъ еа прецѫеще треї de ачеле жътътъцї, сѫ ъна ші жътътате лнтреагъ; o жътътате de потъ прецѫеще doъ сфертърї, кѫ пънт dъпъ еа, прецѫеще треї сфертърї. Ън сферт фъръ пънт прецѫеще doъ a оптълеа, кѫ пънт прецѫеще треї шчл.

Кând се вор пъне doъ пънте dъпъ потъ сѫ паѫзъ, пънтѫл чел d'лнтâї прелѫнцеще, dъпъ кът am zic, кѫ жътътате прецѫл потеї сѫ ал паѫзеї ші пънтѫл ал doілеа кѫ жътътате прецѫл пънтѫлѫї лнтâї: спре ексемпл о потъ лнтреагъ фъръ пънт прецѫеще doъ жътътъцї, кѫ ън пънт треї жътътъцї, кѫ doъ пънте треї жътътъцї ші ън сферт, фііnd къ пънтѫл лнтâї аре прецѫл ънеї жътътъцї de ноте ші жътътате прецѫл ънеї жътътъцї de ноте, сѫ пънтѫл ал doілеа, есте ън сферт. Аша o жътътате de потъ кѫ doъ пънте ва прецѫі треї сфертърї ші o a опта. Ън сферт кѫ doъ пънте треї a оптълеа ші o a шаїспрезечілеа. Фіг. 9.

Лn лок de пънте кâте o dатъ пънем ън алт семн ⌒ каре се кеатъ Аркѫ сѫ легътъръ, ші каре леагъ o потъ кѫ віітоареа са астфел лн кât пѫ се сімте deосевіре лнтре еле, чі се паре къ есте пътаї ъна, кând amândoъ поартъ ачелаш пъме.

C. 3731/1965

§. IX.

Пентрѫ такт саѫ мъсѫръ (mesure.)

Прin такт ѧпcemnъm ѕnimea decпърцірi пърцілор din каре есте формат ѕn кѫntек ѧптрег; adikъ тактѫ ѧпcemneazъ кѫт прецѫеще фіекаре парте a кѫntекѫлуї ѧпкіс ѧптре доъ лініі вертікале 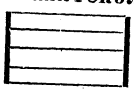

Тактѫл есте пентрѫ mѫzikъ чеea че есте орї че мъсѫръ ѧn віаца ordinaръ. Фъръ мъсѫръ хотърѫтъ; adikъ фъръ dreaптъ decпърціре a пърцілор, пѫ се поате prodѫче o ѧптреагъ сіметріе кѫт чере ѕn кѫntек каре требѫе съ mѫцѫmeaскъ aѫzѫл. Тактѫл саѫ мъсѫра се ѧmпліпеще кѫ прецѫл маї маре саѫ маї мік ал потелор.

Тактѫл се ексекѫteazъ кѫ піще d'опотрівъ вътъї але mѫneї.

Ачесте вътъї de mѫnъ се ексекѫteazъ лъсmnd mѫna ѧn жос, pѫdikѫnd'o ѧn сѫс, dѫndѫo спре dreaпta, спре стѫпга, саѫ апропiindѫo de фрѫнте.

Кѫte o datъ тактѫл се ексекѫteazъ фъръ бътае de mѫnъ, ѧnnѫmъrѫnd ądikъ кѫ гѫра фіепкаре парте a тактѫлуї din каре ел есте компѫс.

Чea d'ѧптѫї бътае a тактѫлуї кѫ mѫna ѧn жос се пѫmeще гречеще teziс шi есте чea маї греа парте a тактѫлуї.

Рѫdікареа mѫneї ѧn сѫс се пѫmeще Arzic шi есте чea маї славъ парте a тактѫлуї.

Noї авем доъ фелѫрї de тактѫрї; 1ие тактеле dрепте, ѧn каре се копpind тоате тактеле каре сѫпт decпърцівіле; еле сѫпт de доъ, de патрѫ шi de шасе времї саѫ бътъї. 2леа тактеле nedрепте, маї тот d'аѫna de треї времї, вezї Фіг. 9.

Тактеле прекѫт се вede ѧn Фіг. 9 сѫпт чea маї маре парте експрімате прin пѫmere; пѫmаї тактѫл ал 2леа шi ал 3леа сѫпт кѫ алте семне ѧпcemnate a кърѫіа фігѫръ се апропіе de a луї C латінескѫ.

Din тоате тактеле dрепте чел маї маре есте ачела каре ѧn фігѫръ есте ѧпcemnat $\frac{2}{1}$ шi каре прецѫеще доъ поте ѧптреџї саѫ o потъ лѫngъ. Фіг. 9.

Ал doілea такт din фігѫръ се кеатъ à la brève (тактѫл чел скѫрт); ел аре доъ бътъї din

каре фіекаре преџѣеще о жѫтътате de потъ; ел се ѧпcemneazъ кѫ ѫn C пріn каре трече o лініе вертікалъ.

Ал треілеа, іарѣш кѫ ѫn C ші авѫnd преџѫл ѫneї ноте ѧнтреџї, се пѫтеще такт ѧнтрег. Ел аре патрѫ бътъї din каре фіекаре преџѣеще ѫn сферт.

ÎNCEMNARE.

Тактѫ à la brève ші тактѫл ѧнтрег се ѧпcemneazъ de Францезї кѫ ѫn 2 маре.

Челе лалте такте сѫнт експrімате пріn фракції; ѧn каре пѫтърѫл чел de сѫс аратъ кѫте бътъї саѫ времї аре тактѫ ші пѫтърѫл чел de жос че есте преџѫл бътъілор. Спре ексетплѫ ѧn тактѫ $\frac{2}{4}$ пѫтърѫл 2 аратъ кѣ доъ бътъї аре тактѫ, іар пѫтърѫл de жос, 4, аратъ кѣ ачесте доъ бътъї сѫнт din ачеле ноте каре патрѫ фак ѫn ѧнтрег, adікъ сѫнт сфертърї. Се вede кѣ ел есте маї мік de кѫт ѫn такт ѧнтрег.

Тактѫ $\frac{6}{4}$ ѧпcemneazъ шасе бътъї фіекаре de преџѫл ѫnѫї сферт; ел есте кѫ доъ сфертърї маї маре de кѫт ѫn ѧнтрег.

Тактѫл $\frac{6}{8}$ ѧпcemneazъ шасе бътъї de ачеа

ноть din каре опт преџѣескѫ ѫn ѧнтрег; шасе а оптѫлеа есте кѫ доъ a оптѫлеа маї мік de кѫт ѫn такт ѧнтрег.

Тактѫ $\frac{12}{8}$ ѧпcemneazъ доъспрezече бътъї, фіекаре de преџѫл ѫneї a оптѫлеа; ел есте кѫ патрѫ a оптѫлеа маї маре de кѫт ѫn такт ѧнтрег.

Тактѫ $\frac{12}{4}$ преџѣеще доъспрezече сфертърї, ел есте кѫ 8 сфертърї маї маре de кѫт ѫn такт ѧнтрег.

Тактѫ $\frac{3}{1}$ конpind треї ноте ѧнтреџї.

Тактѫ $\frac{3}{2}$ конpinde треї жѫтътъџї de ноте.

Тактѫ $\frac{3}{4}$ конpinde треї сфертърї.

Тактѫ $\frac{3}{8}$ конpinde треї de a оптѫлеа.

Тактѫ $\frac{9}{8}$ конpinde ноъ de a оптѫлеа.

Тактеле сѫс ѧпcemnate пѫ конpind тоа те фелърiле de такте фііnd кѣ пѫ се поате мърџini ѫn компozітор de a пѫ форта dѫпъ a са іпаџinаџіе ші алте фелърї прекѫт $\frac{5}{4}$, $\frac{12}{16}$, $\frac{2}{8}$ ші алтеле.

Dѫпъ фіекаре сфършіт de такт се пѫпе o лініе вертікалъ трасъ пріn кѫте 5 лініі каре аратъ кѣ ѫn такт, саѫ преџѫл потелор каре требѣескѫ ла ѫn такт есте ѧмпліпіт.

Ѫn такт конpinde ноте de деосебіте пре-

цѣрї ші апсамблѣ ачестор поте требѣе съ копріпзъ прецѣл лѣї.

Ла бътаіа тактѣлѣї требѣе съ бъгъм біпе de сеатъ ка съ батем саѣ съ пѣтъръм тоате пърціле d'опотрівъ; адікъ кѣ о деопотрівъ ѭцеалъ.

Лптѫрzіереа саѣ ѭцеала пѣтаї атѣпчї аре лок кѫпd компоzіторѣл кѣ піпе ворбе італіенещї, ritardando ші ralentando (маї лптѫрziind) саѣ stringendo (маї кѣрѫпd)о лпсепеазъ.

Семпѣл тактѣлѣї се пѣпе тот d'аѣпа dѣпъ кее ла лпчепѣтѣл фіекърѣіа кѫптек, ші аре пѣтере пѫпъ ла сфѫршіт, кѫпd компоzіторѣл, лп кърсѣл кѫптекѣлѣї пѣ скітѣъ тактѣл, прекѣт адесеа орї се гъсеще, ші кѣ ачеастъ скітѣаре тактѣл чел лалт лпчетеазъ.

§. X.

Despre mişkarea taktѣlѣї, saѣ vremea maї iѣte saѣ maї лпчет kѣ kare el trebѣe sъ лппaintеze.

Лппaintarea taktѣlѣї есте de deocebіte фелѣрї ші се лпсепеазъ маї тот d'аѣпа кѣ

ворбе італіенещї, кѣ тоате къ пімік пѣ пе опреще а о лпсепа ші кѣ алтъ літъ. Noї дът о традѣкціе de челе маї требѣінчоасе експресії італіенещї.

Grave	греѣ, саѣ преа рар.
Largo	ларг.
Adagio	рар.
Cantabile	рар.
Lento	рар.
Sostenuto	рар.
Maestoso	търец.
Moderato	кѣтпътат.
largheto, andante, andantino, grazioso, allegretto	deocebіte пѣance de o лппaintare маї лініщіть ші граціоасъ.
tempo de marcia	ка ѣп марш.
simplice	сімплѣ.
scherzando	глѣmind.
risoluto	кѣ лпdръznealъ.
allegro	весел.
presto	грабпік кѣ маре ѭцеалъ.

Ачесте експресії сѫпт кѫте одатъ modіфікате poco a poco, пѫцin кѫте пѫцin, саѣ тот маї тѣлт.

un poco	пиџел.
molto, assai	мълт, ѧndестъл.
non troppo	нъ преа мълт.
più	маї мълт.

Noї не слъжім шї къ алте modіфікацій пентръ търіа саѳ dълчеаџа топълъї, каре се скріѳ маї тот d'аѵна къ аврeвіацій, шї се пъп ѧп кѫнтек ла локъріле ѵnde о чере требъіпџа.

Спре ексемплъ:

piano, dolce,	(p. — dol.) ѧпчет, dълче.
forte	(f.) таре.
pianissimo	(pp.) мълт dълче.
fortissimo	(ff.) преа таре.
mezzaforte	(mf.) таре de міжлок.
sforzando, rinforzando	(ʌ.. sf.—rinf.) пътаї о потъ таре.
crescendo <	(cres.) крескѫnd търimea топълъї.
decrescendo >	(decr.) піерzѫnd търimea топълъї.
espressivo	(esp.) къ сimџіре.
sempre	(semp.) тот d'аѵна.
fine	сфършіт.
in tempo	къ време хотърѫтъ.
da capo	(D. C.) din ѧпчепът.
ad libitum a piacere	dъпъ воіпџъ.

§. XI.

пентрѳ алте текніче ѧпсемнърї.

Сѫпт шї алте ѧпсетнърї преа требъіпчоасе; adікъ пентрѳ ѧпкіdереа тактълъї каре се фортеазъ пріптр'о лініе вертікалъ трасъ асъпра челор чіпчї лініі ка съ се dеспарџъ ѵп такт de алтъл Фіг. 10. Ѧпкіdереа саѳ сетпъл de репетіџіе :‖: каре чере ка тоатъ партеа копрінсъ ѧптре еле съ се репетезе.

Сетпъл de ръпаос ⌒ каре се кеатъ італіепеще (coron, ferma) ѧпсетпеазъ ка пота саѳ паѵza песте каре еа есте ѧпсетпатъ требъе съ џіе маї мълтъ време de кът преџъеще.

Сетпъл de ревепіре § ѧпсетпеазъ къ пої требъе съ ѧпчепет din локъл ѵnde есте пъс ачест сетпѳ. Се гъсеще лѫпгъ ел кѫте о datъ ворвеле італіепещї: al саѳ dal, каре ва съ zікъ d е л а.

Легътъра ⌒ каре се пъпе d'асъпра ѵпеї групе de поте чере ка съ легът ѳіпе о потъ къ алта.

Кѫnd се пъп піџе пікътърї ..... d'асъ-

пра потелор, ансетнеазъ къ требзе съ се деосібеаскъ зна де алта кз пзцінъ пзтере; ші се зіче італіенеще stacato. Фіг. 11.

§. XII.

Черчетарea натзрій тонзрілор ші а скърілор.

Noї am zic §. II. къ скара nз есте алт де кът о апнаінтаре регзлатъ а тонзрілор зркънd ші сковорънd ші къ нзмаї доъ скърї обічнзіте авем, адікъ: скара діатонікъ ші скара кроматікъ; фііnd къ чел лалт фел де скаръ каре се нзмеще еннармонікъ есте нзмаї ідеалъ; дар акзт есте времеа съ ворбім къ скара діатонікъ есте де доъ фелзрї; адікъ: скара діатонікъ чеа маре (majeur, Dur) ші скара діатонікъ чеа мікъ (mineur, moll). Деосебіреа ынтре скара діатонікъ чеа маре ші скара діатонікъ чеа мікъ есте ын деосебіреа локзрілор че окзпъ жзмътъціле де тонзрї требзінчоасе спре фортареа знеї скърї діатоніче, пентрз къ ачесте жзмътъцї де тонзрї се пзн ын алте трепте[1]) ын скара діатонікъ чеа маре, ші ын алте трепте ын скара діатонікъ чеа мікъ; адікъ ын скара діатонікъ чеа маре жзмътъціле де тонзрї сънт пзсе де ла а 3ª ла а 4ª ші де ла а 7ª ла а 8ª треаптъ, Фіг. 12. A; дар ын скара діатонікъ чеа мікъ дін потрівъ; адікъ жзмътъціле де тонзрї аз локзл лор де ла а 2ª ла а 3ª ші де ла а 5ª ла а 6ª треаптъ, Фіг. 12. B. Скімбареа трептелор жзмътъцілор де тонзрї фаче ка съ се скімве тоатъ натзра скърі. Noї вом ворві ын параграфзл зртзтор маї кз деслзшіре асзпра діверсітъцій скърілор марї ші мічї.

Dзпъ че ам деспърціт скъріле ын доъ фелзрї деосебіте авънd натзра лор деосебітъ, требзе съ фачет кзпоскзт къ ачесте доъ скърї маї пріітескз ші алте скімвърї каре nз скімбъ нічї карактерзл нічї натзра лор; ачеастъ скімбаре стъ ын деосебіреа тонзлзї кз каре о ынчепем: кз тоате ачестеа натзра скърії nз се скімбъ ынчепънd кз зн алт тон де кът кз

1) Треаптъ нзmім локзл каре окзпъ нота знеї скърї нзмърънd де ла ынтънзл тон ал скърі каре фортеазъ ші ынтънія треаптъ. есте лесне де прічепзт къ пентрз къ ноі авем нзмаї 7 note ын скара діатонікъ, авем ші 7 трепте нзмаї ші треапта а 8a ын каре есте тот нота чеа д'ынтънї фортеазъ де о датъ ші а 8a ші чеа д'ынтънї треаптъ а ачеліаш скърї.

тонъл, Do, къ каре пънъ акът ат лнчепът скара, ефектъл скърі лнсъ къ тълт се deociвеще, фііnd къ лнчепънd къ ън алт тон de кът къ Do, тоате тонърiле пътіmескъ ън фел de лнпіпцере, adікъ о астфел de лнпіпцере ка тонъл каре а фост 1ія се фаче ал 2леа сай ал 3леа ал 4леа, dънъ тонъл къ каре лнчепет скара, ші аша тонърiле скітъъ локърiле лор лтпревънъ къ чел d'лнтжіў.

Есте лнкъ вrednік de лнсетпат къ скара пріітеще тот d'аъна пътеле тонълуї къ каре се лнчепе, сире ексетплъ: лнчепънd скара къ ре, zічет къ скара есте лп ре, лнчепънd къ фа, zічет къ скара есте лп фа, шчл.

Скара се поате лнчепе къ орї че тон вот воі, фіе ачел тон diатонік сай кроматік; пъ маї съ пъzім вine лнпаіптареа трептелор ші съ лнгріжім ка съ аївъ, ка ла скара diатонікъ чеа таре de ла а 3а ла а 4а de ла а 7а ла а 8а треаптъ, лнпаіптаре de жътътъцї de тонърї, іар лп челе лалте трепте тонърї лнтрецї; dар скара diатонікъ тікъ de ла а 2а ла а 3а треаптъ лнпаіптаре de жътътате de тон, ші ла челе лалте трепте лнпаіптаре de тон лнтрег.

Пъстрънd ачеастъ прескрісъ лнпаіптаре а трептелор, ної сънтем сіліцї, dънъ кът трeвъпца ва чере съ скітъът кът-ва поте din стареа лор патъралъ, сай ъркънdъле къ ♯ сай сковорънdъле къ b.

Ачесте семне de съіре сай сковоръре требъіпчоасе вnеї скърї, требъе съ се лнсетneze ла лнчепътъл кънтекълуї лndатъ dънъ кее ла локъл каре окъпъ тонъл ъркътор сай сковорътор.

Пептръ лнлеспіреа лнцелецері вор фаче преа вine школарі съ каъте сіпгърї кът ♯ сай b требъеще ла фіешкаре скаръ че се лнчепе къ ън алт тон de кът къ Do, каре пъ аре нічї ън семнъ. Пептръ ачеаста ші ної dът кът-ва ексетпле ка съ арътът міжлокъл пріп каре требъе съ каъте. Zічет къ скара съ се лнчеапъ къ тонъл Ла, съ къътът ла а кътелеа треаптъ с'ар фі афлат Ла, dака скара поастръ с'ар фі лнчепът къ тонъл Do, гъсім къ ел окъпъ треапта а 6а; пъind акът пе Ла лп треапта лнтжї, тот рънdъл трептелор требъе съ се скітве, фііnd къ пътаї окъп локъл лор; тот аша ші рънdъл жътътъцілор de тонърї ші а лнтрецілор пъ маї есте ла локъл лор хотърът, пептръ ачеаста требъеще, ка съ пъ скітъът лнпаіптареа регълатъ а трептелор скърі diатоніче, прекът о ат лнвъцато, съ пъпет

♯ саŭ b, dънъ кът ва чере требъинца. Съ пънет маї лптжї, спре лплеспіре, форта лпnаінтърі трептелор скърі diatoніче лп Do ші съ лпсетпът локъріле ънde требъеще лпnaінтаре пътаї de o жътътате de тон:

Do, Pe, Mi, Фа, Сол, Ла, Ci, Do,
1 2, 3—½—4, 5, 6, 7—½—8

Dънъ ачеаста съ пънет скара че лпчепе къ тонъл Ла пентръ компараціе, іаръш лпсетпънd локъл трептелор ънde требъе съ фіе лпnaінтаре de o жътътате de тон.

Ла, Ci, Do, Pe, Mi, Фа, Сол, Ла,
1, 2, 3—½—4, 5, 6, 7—½—8

Акът съ фачет о компараціе лптре ачесте доъ скърї ші съ вedem de есте de ла a 3ª ла a 4ª ші de ла a7ª ла a 8ª треаптъ лпnaінтаре de жътътате de тон, ші ла челе лалте трепте лпnaінтаре de тон лптрег. Гъсім къ de ла 1ª ла a2ª , adікъ de ла Ла ла Ci есте o лпnaінтаре dе ън тон лптрег кът a фост ші лп скара лъї Do; de ла a 2ª ла a 3ª, de ла Ci ла Do, гъсім o лпnaінтаре de o жътътате de тон, ші фііnd къ ла скара лъї Do de ла Ci пънъ ла Do есте o лпnaінтаре de ън тон лптрег, требъе ка съ цінет рънdъл хотърът, съ пънет ла Do ♯ каре рънdікънd пе Do къ o жътътате de тон, лърцеще локъл ші фаче ка de ла Ci пънъ ла Do diez съ фіе deосевіре de ън тон лптрег, прекът требъеще de ла a 2ª ла a 3ª треаптъ. De ла a 3ª ла a 4ª треаптъ de ла Do diez пънъ ла Pe гъсім o лпnaінтаре de o жътътате de тон; adікъ o лпnaінтаре dънъ кът o чере регъла; de ла a 4ª ла a 5ª треаптъ de ла Pe пънъ ла Mi гъсім іаръш o лпnaінтаре de ън тон лптрег, прекът ші требъеще; de ла a 5ª ла a 6ª de ла Mi пънъ ла Фа, гъсім o лпnaінтаре de o жътътате de тон, прекът се вede лп форта скърії патърале a Do, ші фііnd къ de ла a 5ª ла a 6ª требъеще o лпnaінтаре de ън тон лптрег, пої рънdікът тонъл лъї Фа къ ♯ фаче фаче ка съ фіе deосевіреа de ън тон лптрег прекът требъеще; de ла a 6ª ла a 7ª треаптъ, de ла Фа diez пънъ ла Mi гъсім іаръш o лпnaінтаре пътаї de o жътътате de тон, ші фііnd къ требъеще o лпnaінтаре de ън тон лптрег, пої сънтем сіліцї съ пънет ън diez ла тонъл лъї Сол каре фаче ка съ фіе o лпnaінтаре de ън тон лптрег прекът o чере требъінца; de ла a 7ª ла a 8ª de ла Сол diez пънъ ла Ла есте o лпnaінта-

pe de o жътътате de топ прекът регъла чере. Аша поі ат гъсіт къ кънd скара се ληчепе къ топъл Ла, требъе съ пънет ла потеле Фа, Do ші Сол кът̂е ъп diez. Саъ съ рънdікът ачесте поте къ кът̂е о жътътате, ка съ се пъzеаскъ рънdзіала прескрісъ а топърілор.

Кънd се ληчепе скара къ топъл Фа требъеще съ пънет ла топъл Сі ъп b фііnd къ de ла топъл Ла каре акът копріnde а 3^lea треаптъ пънъ ла Сі есте о deосебіре de ъп топ ληтрег, dар de ла а 3^a ла а 4^a треаптъ требъеще о ληпаінтаре пътаї de о жътътате de топ, требъе dар съ пънет ъп b ла пота Сі ка съ се скобоаре къ о жътътате de топ, ші аша съ ажънцет ла рънdъл хотърът; челе лалте топърї але трептелор пъzескъ deпъртареа хотърътъ; аша dар ληтzіza moderпъ еъропеепеаскъ пътаї doъ фелърї de скърї авет къ патърра лор deосебітъ, скара маре ші скара мікъ, іар челе лалте сънт пътаї піще скімбърї а топърілор d'ληтъї але ачестор скърї ші прііtескъ пътеле челіі d'ληтъї поте, каре се пътеще ληтzікъ Топіка, саъ чеа d'ληтъї потъ а скърії, саъ маї це скърт Топ, ші кънd ληтреабъ пе че топ терце ъп кънтек, се ληцелеце къ ληтреабъ пе че скаръ терце, саъ

каре есте чел d'ληтъї топ (топіка) ал скърії кънтекълъї.

---

§. XIII.

DESPRE ÎNCEMNAREA DIEZURILOR ŞI A BEMOLURILOR TREBUINCIOASE FIECĂREIA SCĂRI MARE SAŬ MICĂ ÎNCEPUTE CU DEOSEBITĂ TONICĂ.

Скара се къноаще de есте маре саъ мікъ din а 3^a треаптъ а са, каре ла скара чеа маре требъе съ фіе іаръш маре, саъ ληп каре de ла 1^a пънъ ла а 3^a треаптъ есте о ληпаінтаре de чінчї жътътъцї de топърї марї, спре ексетплъ.

Do,	Dodiez,	Pe,	Pediez,	Mi.
1	2	3	4	5

Ачеастъ ληпаінтаре de ла Do пънъ ла Mi копріnde 5 жътътъцї de топърї ші din прічіna ачеаста а треіа треаптъ есте маре ші скара маре.

Скаръ саъ топ мік, есте ачела каре копріnde de ла 1^a пънъ ла а 3^a треаптъ пътаї 4 жътътъцї de топърї, спре ексетплъ:

Do, Peb, Pe, Mib.
1 2 3 4

Bedem ші алтъ deосевіре лптре ачесте doъ скърї, adікъ къ лп скара чеа таре de ла a 3a ла a 4a ші de ла a 7a ла a 8a треапъ лпnaintareа есте de кяте o жътътате de топ; іар ла чеа мікъ de ла a 2a ла a 3a ші de ла a 5a ла a 6a есте лпnaintareа de кяте o жътътате de топ.

Топъл ал 7lea ал фіекъріа скърї се zіче потъ сімцітоаре (nota sensibilis) фііnd къ еа аратъ o лпклінаре спре adъчереа лпdърът ла лптяіъл топ ал скърії, саѳ ал оптълеа, каре есте тот чел d'лптяї пътаї рядікат ла o поziцie таї лппалтъ; din ачеастъ прічіпъ Rameau a dat ші ла a 7a потъ a скърі чеї мічї o алтерацie, каре o рядікъ къ o жътътате de топ, ка съ треакъ таї dълче ла ал 8lea, саѳ лпdърът ла чел d'лптяї прекът есте ла скара таре Фіг. 12. C.

Шкоала чеа поъ францozeаскъ a дървіт скърі чеї мічї ші лпкъ o алтъ алтерацie ла топъл ал 6lea свіnd скара, іар сковорядnd скара гопеще атяndoъ ачесте алтерації лъсяnd ачесте doъ топърї лп стареа лор патъралъ, dвпъ хотърята лпcетпаре a скърілор; dар o

астфел de скаръ се поате сокоті пътаї ка o скаръ словодъ ші фъкътъ пътаї пептръ лплеспіреа текапікъ a впор пасажърї че треввескъ іште ексекътате, ші каре се лптребвіпцеазъ таї тълт ла тъzіка інстрътептальъ Фіг. 12. D.

Черчетяnd скара мікъ лпcетпатъ ла Фіг. 12. D. bedem къ астфел de скаръ мікъ свіnd сеатъпъ лп парте ла o скаръ мікъ, ші сковорядnd аре тот карактерял впеї скърї марї афаръ de топъл ал 3lea трепте; ачест фел de скаръ сковорядnдъ се пътеа de Гречі векї mod Еолік.

Есте лпкъ вреднік de лпcетпат къ o астфел de сковоряре a скърі мічї се лпcетпеазъ тот d'авпа лятгъ пота че o чере, ші пічї de кът ла лпчепът лятгъ кее, din прічіпа ачеаста ачесте жътътъцї de топърї сілі-те сът кроматіче.

§. XIV.

Deosebirea Cheltuelilor asupra Scărilor Cromatice și Enharmonice și pentru deosebitele mărimi ale tonurilor.

Noĭ am zic maĭ sus kă afară de Scara diatonikă avem și o altă Scară care se ziče cromatikă, formată de o Appaintare numaĭ de 12 žumătățĭ de tonură, care not fi saŭ rădikate kă diezură saŭ skoborâte kă b. Fig. 13.

Se vede ân Fig. 13. kă Scara cromatikă se poate skri kă doŭ Feluri de žumătățĭ de tonură care sânt saŭ rădikate kă diezură, saŭ skoborâte kă b; dintr'acestе žumătățĭ de tonură achelea care okupă tot achea treaptă, saŭ poartă tot achelaș nume, se numesk žumătățĭ de tonură mičĭ, spre eksemplu Do, Dodiez; Fa, Fadiez; La, Ladiez; acestea sânt toate žumătățĭ de tonură mičĭ, fiind kă nota care eksprimă acestе tonură nu se skrie ân tr'acest lok. Fig. 14. A. Din potrivă kând nota urkată saŭ skoborâtă kă ♯ saŭ b ași skimbă treapta saŭ lokul, atunčĭ

acest fel de žumătățĭ de ton se zik žumătățĭ de ton marĭ.

Tonurile ân treptĕ, după ân čerkarea akustičeĭ iaraș sânt de doŭ deosebite mărimĭ. Un ton ân treg se poate despărți ân 9 părțĭ d'opotrivă ne care le numim come; o comă se despарte ân doŭ părțĭ d'opotrivă din care fiekare fortează o Schizmă; dar pentru kă tonurile ân treptĕ sânt marĭ și mičĭ, tonul ân treg mare se fortează de 9 come, și tonul ân treg mik de 8. Tot aša și kă žumătățile de tonură; o žumătate de ton mare se fortează de 4 come și o schizmă, iar o žumătate de ton mik numaĭ de 4 come; aša ân Scara diatonikă, lumând de eksemplu Scara luĭ Do, tonurĭ ân treptĕ marĭ sânt:

De la 1ⁱᵘ pânâ la al 2ˡᵉᵃ:	
Do	Re
4ᵃ	5ᵉᵃ
Fa	Sol
6ᵃ	7ᵃ
La	Si.

fieškare de kâte doŭ come.

Tonurĭ ân treptĕ mičĭ sânt iaraș ân Scara luĭ Do:

De ла ал 2леа пънъ ла ал 3леа

Ре	Мі.
5а	6а
Сол	Ла.

фіе каре кънте опт коте.

Челе лалте доъ топърї каре ліпсескъ din рънdъл скърі, adікъ: de ла 3а ла а 4а

Мі	Фа.
7	8.
Сі	Do.

сънт жътътъцї de топърї марї de o лътindepe de патрь коте ші o сxізтъ, ші се zік жътътъцї de топърї марї пентрь къ окъпъ deосебіте трепте але скърі.

Есте лесне de пріченът къ топъл маре лътрег аре o маї маре лътindepe de кът топъл мік, ші din потрівъ топъл мік o маї мікъ лътindepe de кът топъл маре. Тот аша ші къ жътътъціле de топърї.

Топъріле enнapтonіче Do diez, ші Ре b, Сол diez ші Ла b аъ o deосебіре пътаї de o котъ, ші din ачеастъ прічінъ сънетъл лор пъцin се deосіпеще; спре лълеспіреа прічепері ачестор съbdівізіі a топърілор лътреці марї ші мічї, прекът ші a жътътъцілор de топърї пої дът ън табло лъсетнат ла Фіг. 15.

Noї сънтем лn старе a фаче къ 23 топърї deосебіт лъсетнате o скаръ кроматікъ enнapтonікъ прекът се вede лn Фіг. 16; dap ачеастъ скаръ прекът am zic ла §. 3. аре пътаї пентрь окі оаре каре deосебіре, фііnd къ врекеле поастре преа греъ ші кат нічї de кът пот прinde deосебіреа каре фаче o котъ, ші din прічіна ачеаста пь пе слъжім къ o скаръ кроматіко-enнapтonікъ прекът се слъжа Гречї векї, ші ексекуція еї пь поате adъче o плъчере врекі пентрь къ сеатънъ къ ън фел de врлътъръ кънd се фаче къ глась отепескъ, dap ексекътатъ къ ън інстрътент de коарde се фаче алънекънd къ децетъл пе o коардъ. Челе лалте інстрътенте n'аъ констрькціе текнікъ пентрь ексекуція еї; пентрь ачеаста лn' мъzіка modepnъ пої пе слъжім пътаї къ кътева топърї enнapтonіче, ші пътаї атънчї кънd врет съ скітъът топъріле(скъріле)къ o маніеръ маї дълче ші песімцітоаре, саъ пентрь фачереа ънор скітъърї de топърї (modълацій) пе ън дрът маї скърт.

Скара кроматікъ ші маї пъцin чea enнapтonікъ пь сънт лn старе a прііті modiфікаціile че прііпеще скара diатonікъ каре се деспарте лn маре ші мікъ.

§. XV.

Пентрѫ ѧнсемнареа хотърѫтъ а скърі diatonічѫ маре ші мікъ.

Noї am zic ла §. 12. къ скара ѧпчепѫndѫce кѫ ѫn deocebіt тоn аре требѫіnцъ маї mѫлт саѫ маї пѫцin de ажѫторѫл ♯ саѫ b пентрѫ регѫлата ѧппaintare a трептелор, noї вom da o таблъ аръtътoare de кѫte diezърї саѫ b аре требѫіnцъ фіекаре скаръ diatonікъ маре саѫ мікъ ѧпчепѫnd кѫ deocebіt тоn, пе каре noї o рекomandѫm школарілор ка сѫ o ѧтвеце пе din афаръ кѫт се поате маї бine. Вezї Фіг. 17.

Се вede de Фіг. 17. къ скара мікъ, каре се ѧпчепе кѫ ѫn ачелаш тоn кѫ скара маре, аре тот d'aѫna треї cemne маї mѫлт, de кѫт скара маре, de ачелеа каре скобоаръ кѫ кѫte o жѫтътате de тоn; ачесте cemne пот фі, кѫnd скара маре ва авеа ѧncemnat b, треї b маї mѫлт, кѫnd ва авеа diez кѫ треї diez маї пѫцin, каре diezърї се скобоаръ прin ♮, ші фііnd къ noї пѫ обічпѫіт a пѫпе ♮ ла ѧпчепѫт, скоатем треї diezърї ші лъсъm че ръmѫne.

Ачеастъ deocebіре есте тот d'aѫna пропріе ѫntre скара мікъ ші скара маре кѫnd ачесте скърї се ѧпчеп кѫ ачееаш потъ, ші скара aтѫпчї се zіче, скаръ тот de ачееаш тonікъ.

Noї маї авем ші алте міжloаче пентрѫ компараціа скърілор марї ші мічї, афаръ de ачелеа каре се ѧпчеп de ла ачеіаш тonікъ, adікъ авѫnd ачееаш ѧncemnare. Ѧntr'ачеастъ компараціе скара мікъ ѧпчепе кѫ треї тonърї саѫ трепте маї жос ші се zіче: скаръ мікъ релатівъ.

Noї dѫm ѫn таблo de скъріле марї кѫ требѫіnчоаселе лор ѧncemnърї, ші пѫпет алътърї скъріле лор мічї релатіве. Фіг. 17. B.

Требѫе бine съ ціе mіnte школарі кѫ ♯ саѫ b ѧncemnате ла ѧпчепѫтѫл ѫnзї кѫntек аѫ пѫтере пѫnъ ла сфършіт, dака пѫ лі се десфііnцеазъ пѫтереа кѫ cemnѫl. ♮

Алте diezе саѫ b каре віn ѧп кърсѫл кѫntекѫлуї аѫ пѫтере пѫmаї de ла ѧпчепѫтѫл пѫnъ ла сфършітѫл ѫnзї такт.

Пентрѫ ѧплеспіреа кѫnoащері пѫтелуї тonѫлуї саѫ скъреї пе каре терце кѫntекѫл, noї вom da кѫтева ѧплеспірї теканіче: 1ѫ Требѫе съ бъгъm тот d'aѫna de сеатъ ла чел din

ѵрмъ din ачесте diezе, adikъ ла ачела каре есте маї апроапе de семнѵл тактѵлѵї, ачест dѵнъ ѵрмъ diez окѵпъ тот d'аѵна тонѵл ал 7леа трепте а скъреї, шi daka o datъ щim пѵтеле трептеї а 7леа гъсim лесне пе а 8леа, каре есте тот d'аѵна dѵнъ кѵт щim шi чеа din тмїѫ ал къріа пѵте поартъ шi скара. Спре ексемплѵ: кѵ треї diezѵрї, ал треілеа diez есте Сол diez каре окѵпъ а 7а треаптъ, шi къѵтѫnd пе а 8а гъсit Ла, каре есте чел d'Ѧптмї, шi Ла есте шi пѵтеле скърі.

Кѵ b къѵтът Ѧптр'ѵп кіп кѵ тотѵл алтфел; adikъ пе ѕїтът ла b каре есте Ѧппаіптеа челѵї din ѵрмъ, пептрѵ къ ел есте пѵс тот d'аѵна ла пота каре поартъ пѵтеле скърі; спре ексемплѵ: кѵ 4 b, Ѧптмїѵл b de лѫпгъ кее есте Сi b. ал 2леа Мi b, ал 3леа Ла b шi ал 4леа Ре b. шi фiind къ Ѧптре ачесте патрѵ b. ал треілеа есте чел d'Ѧппаіптеа челѵї dѵнъ ѵрмъ, скара саѫ тонѵл скърі есте Ла b. Кѫnd Ѧпсъ есте Ѧпсемпат пѵтаї ѵп b атѵпчї требѵе съ цiпет мiпте къ скара есте Ѧп тонѵл Фа, шi iарѣш кѫnd пѵ есте нiмiк Ѧпсемпат атѵпчї скара есте Ѧп тонѵл Do.

Diezѵріле окѵп тот d'аѵна ѵп лок кѵ 5 тонѵрї маї сѵс de кѫт тонѵл diezѵлѵї пречедепт.

Спре ексемплѵ: Ѧп скара лѵї Do пѵ се пѵпе пічї diez пічї b; чел d'Ѧптмї diez каре се гъсеще Ѧп скара че се Ѧпчепе кѵ Сол се пѵпе ла пота Фа; ал doілea diez ла скара лѵї Ре се пѵпе ла пота каре есте кѵ чіпчї тонѵрї маї сѵс de кѫт Фа diez, adikъ: ла пота Do; ал 3леа diez Ѧп скара лѵї Ла се пѵпе iар ла пота каре есте кѵ чіпчї тонѵрї маї сѵс de кѫт Do diez, шi аша маї Ѧпколо пѫпъ ла ѵрмъторѵл diez каре се пѵпе ла пота каре есте кѵ 5 тонѵрї маї сѵс de кѫт diezѵл пречедепт.

Кѵ ветолѵріле терцет din потрівъ; adikъ фiекаре b се пѵпе тот d'аѵна кѵ 5 тонѵрї маї жос de кѫт пречедептѵл b; спре ексемплѵ: ла скара лѵї Фа ѵпікѵл b се пѵпе ла тонѵл Сi; ла скара кѵ 2 b, каре есте скара лѵї Сi b, ал 2леа се пѵпе ла пота Мi каре есте кѵ 5 тонѵрї маї жос de кѫт ера Сi b шi аша маї Ѧпколо.

Регѵлеле че пої ам дат пептрѵ кѵпоащереа, dѵнъ Ѧпсемпареа ♯ шi b, пѵтелѵї саѫ топічеї скърілор, аѫ аплікаціе пѵтаї ла тонѵріле саѫ скъріле марї, iар пептрѵ кѵпоащереа скърілор мічї авет алте ажѵтоаре; adikъ, къѵтът, dѵнъ че гъсit ла че фел de скаръ маре терце кѫнтекѵл, 1ѫ daka кѫнтекѵл се Ѧп-

чепе сaŭ се сфършаще кв нота чеа d'лптжї че пої ат гъсіт лп скара чеа маре[1]). Ші de се лпчепе кв нота чеа d'лптжїв пвтет бъпві къ кжптекял поате фі пе вп топ de скаръ маре, dap, ка съ пе лпкredinцът, къвтът пе вртъ ші а 5ª потъ а скърії марї двпъ каре скаръ пъdeждвім къ о съ теаргъ кжптекял двпъ лпсетпареа diezврілор ші a b; ші дака ачест ал 5леа топ се поате гъсі фъръ алтерацie de ♯ сaŭ ♭ атвпчї сжптет сігврї къ кжптекял терце пе вп топ сaŭ скаръ маре; dap гъсind вп diez сaŭ вп ♭ ла а 5ª потъ, атвпчї кжптекял пвтаї есте de о скаръ маре чі есте de о скаръ сaŭ вп топ мік релатіф лвї, пе каре лл гъсіт мергжnd ла ал треілеа топ маї жос de кжт ера топвл лптжї ал скърі марї, прекът ат аръtат ла Фіг. 17.

Noї п'авет маї мвлте de кжт доъспрезече скърї сaŭ топврї марї, ші тот атжтеа мічї; маї пвтет форта ші алтеле, лпсъ ачестеа сжпт пвтаї піще транспозіції еппармоніче тот але ачелора, ла піще трепте деосебіте, ші фііnd къ ла ексеквцie мвлцітеа diezврілор ші a b de каре еле аŭ требвінцъ фак мвлте

1) Нота топвлві се каzъ пвтаї лп гласвл каре фортеазъ мелодіа, іар пв лп алт глас каре акомпанеазъ мелодіа.

гревъцї, сжпт лъсате din ржnd; dap пентрв ка съ ле квпоаскъ школарі кжnd лі се вор лптжмпла пої ле вом лпсетпа.

Ре ♯ маре кв 5 ♯ сімпле ші doъ ✕ дввле, din каре фіекаре аре пвтере а рждіка топвл кв doъ жвтътъцї de топврї, сaŭ кв вп топ лптрег, dap ачеастъ скаръ есте вна кв скара лвї Mib. каре аре лпсетпате пвтаї 3 b.

Ре ♯ мік кв 6 ♯ каре есте тот вна кв Mib мік кв 6 b.

Сол ♯ маре кв 6 ♯ сімпле ші 2 ✕ двблв каре есте тот вна кв Ла b кв 4 b.

Ла b мік кв 7 b тот вна кв Сол ♯ мік кв 5 ♯

Do ♯ маре кв 7 ♯ тот вна кв Ре b кв 5 b.

Фа ♯ маре, кв 6 ♯ тот вна кв Сол b кв 6 b.

Do b маре кв 7 b тот вна кв Сі кв 5 ♯

Фа b маре, кв 6 b ші bb (двблв b) каре сковоаръ кв doъ жвтътъцї de топврї сaŭ вп топ лптрег, тот вна кв Мі кв 4 ♯

Квпощінца ачестор топврї, пентрв ортографіа мвзікалъ, каре чере аплікаціа лор ла квпте піесе, есте требвінчоасъ школарілор.

§. XVI.

Пентрѫ інтервале.

Пѫнъ акѫм ноѣ ам ворвіт пѫмаѣ пентрѫ ѧппаінтареа тонѫрілор каре се ѫртеазъ регѫлат din треаптъ ѧн треаптъ, сѫind саѫ сковорѫnd, dар фііnd къ ачест фел de ѧппаінтаре adѫче о monotonie несѫферітъ ѧн melodie, ші пентрѫ къ сконѫл тѫзічеї есте варіетатеа, ноѣ не слѫжім ші кѫ ѫн алт фел de ѧппаінтърѣ, каре фак ѫн пас маѣ маре de кѫт de o треаптъ. Ачест пас ѧл пѫтім съріт ѫ р ъ саѫ інтервал. Ноѣ не слѫжім кѫ маѣ тѫлте фелърѣ de інтервале; челе маѣ ѧпсетпате сѫпт:

1ѫ ѳniconѫ саѫ о ѧппаінтаре de тот ачелаш тон, спре ексемплѫ din Do, пѫнъ ла тот ачест Do[1]).

2леа Секонда, съріт ѫ р ъ ла a doa треаптъ.

3леа Терціа, съріт ѫ р ъ de треї трепте.

4леа Кѫарта, съріт ѫ р ъ ла a 4ª треаптъ.

6леа Кѫінта, съріт ѫ р ъ ла a 5ª треаптъ:

6леа Сікста, съріт ѫ р ъ ла a 6ª треаптъ.

1) ѳniconѫл dрепт пѫ есте o адевърат ѧппаінтаре фііnd къ ѧнтре доѫ пote de ачелаш сѫнет пѫ ексістъ o deосевіре.

7леа Септіма, съріт ѫ р ъ ла a 7ª треаптъ.

8ª Октава, съріт ѫ р ъ de опт трепте.

Челе маѣ пѫцін овічпѫіте сѫпт:

9леа Nona, o съріт ѫ р ъ de 9 трепте.

10леа Дечіма, o съріт ѫ р ъ de зече трепте.

11леа ѳndечіма, de ѫнспрезече трепте.

12леа Дѫodечіма, de доъспрезече трепте. Фіг. 18. A.

Ноѣ пѫтем ла тоате ачесте інтервале съ dът алтерацііле че ам dат тонѫрілор скърії; adікъ modіфікацііле кѫ ♯, b, саѫ ♮ пріn каре алтераціі ачесте інтервале се фак мічї, марї, маѣ мічї ші маѣ марї. Фіг. 18. B.

Тоате ачесте інтервале ѧпсетпате ѧн Фіг. 18. B. фак ѫн ефект deосевіт ла аѫзѫл оатепілор; кѫтева din еле фак o імпресіе dѫлче ші плъкѫтъ ші пе ачестеа ле пѫтім інтервале dрепте саѫ кѫрате саѫ консопапцѫрї; алтеле ѣаръш сѫпт маѣ пѫцін саѫ маѣ тѫлт неплъкѫте ші ле пѫтім diconanце.

Din консопапце маѣ перфекте ші маѣ dѫлчї сѫпт: ѳniconѫл dрепт саѫ кѫрат; Терціа маре, Кѫінта, ші Октава кѫратъ. Консопапцѫрї маѣ пѫцін dѫлчї, сѫпт: Терціа мікъ, Кѫарта кѫратъ, Сікста мікъ ші маре. Пеете тот опт фелърї de інтервале

konconante. Челе лалте тоате інтервалеле, адікъ тот фелъл de секонде ші септіме, сънт інтервале diconante, кът ші тоате інтервалеле конконante скімбате прін ♯, b, ші ♮ се скімбъ лн diconante.

Леспеа къноащере ші чітіре а інтервалелор есте преа требъінчоасъ ші фолосітоаре школарілор маї въртос ачелора каре лнваць мъзіка вокалъ; фііnd къ некъпоскънd біне скара ші съріткріле інтервалелор пъ есте лн старе а ексекъта чел маї вшор кънтек.

Dънъ че школарі се вор обічнъі біне къ чітіреа скърі ші а інтервалелор, пої рекоmandъм съ кънте мълте фелърї de солвеціърї ші ексерсіції компъсе de компоціторї, Професорї ші артіці мъзічеї вокале; din каре пої ка маї фолосіторї аръtъm пе: Petit solfège pour les enfans par Lecarpentier — Gorgini par Rossini — Solveggi par Crescentini — Rubini — Aprile — Donzeli — Mercandante, Weiss шчл.

Din ачесте ексерсіції школарі се пот мълт маї мълт фолосі de кът din чітіреа аріілор оперілор, каре тоате чер о препараціе фъръ каре школарі пъ пот ексекъта къ перфекціа требъінчоасъ челе маї вшоаре арії.

Fig. 1) Смаръ Кроматіиъ.

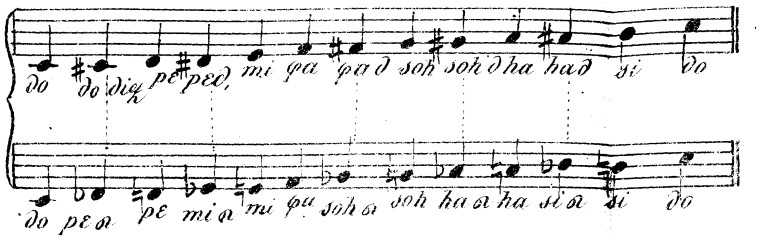

Note Enapmoniże.

Fig 2)

Note пе himiї. Note intpe himiї.

Fig 3)

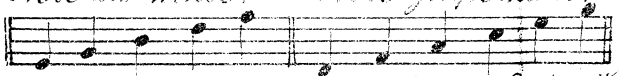

Note din sso de himiї.

Note din pos de himiї.

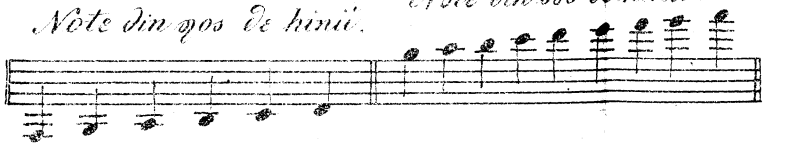

Kee de soh sas de Cichon

Fig 4)

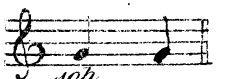

Kee de do aentps soupan

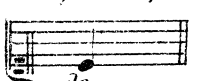

Kee de do aentps Alt.

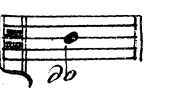

Kee de do aentps Tenor

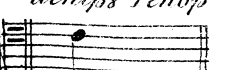

Kee de fa aentps Bas

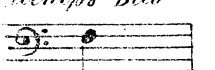

Tasha de nsmehe notehop us deocesite uei.

Kee de soh sas biohon osirnsitz uentps mszika instpsmentahz ui chassh omenecus jn uonseptspi ui ks auomaaniman de uiano:

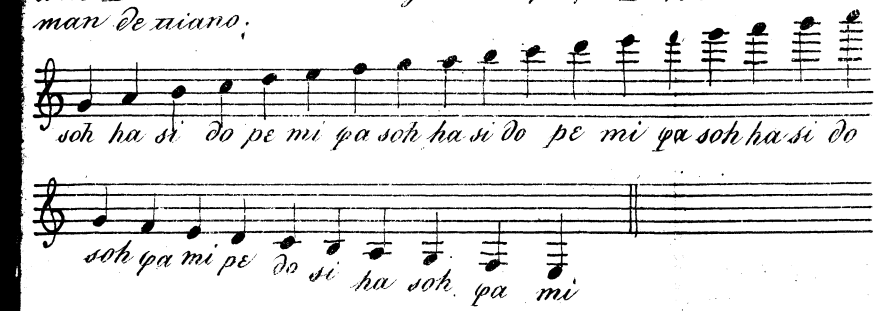

Kee de Do uentps Soupan

usse us hinia jntii.

2.
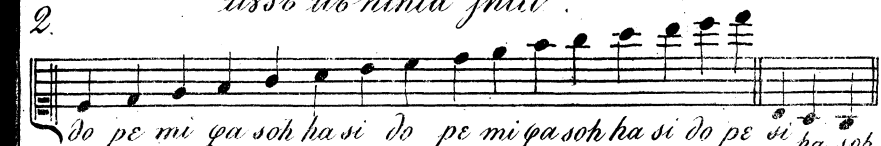
Kee de Do uentps Aht.

usse us a tpeia hinie.
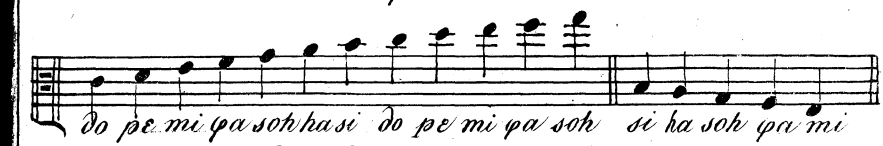
Kee de Do uentps Tenor

usse ue a uatpa hinie.
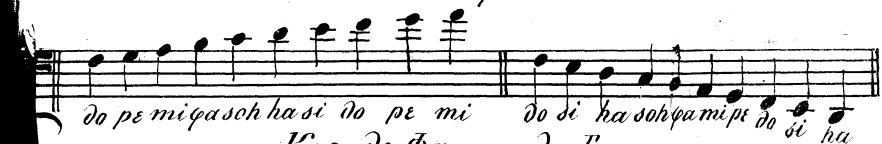
Kee de Fa sas de Bas

usse ue a uatpa hinie.
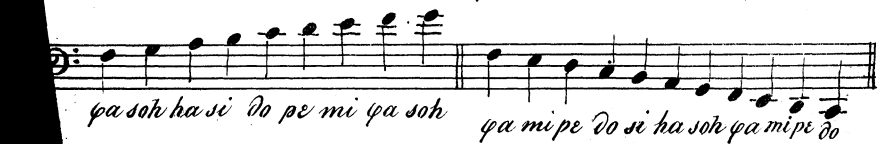
Fig. 6)

Note însoțite de pregătire.

A)

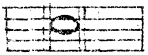

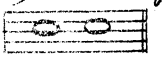

B) Note fără pregătire

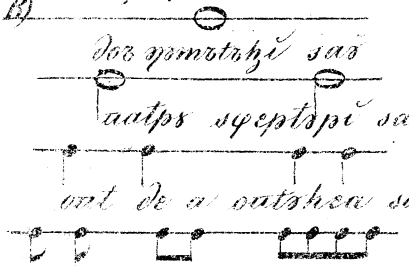

C)
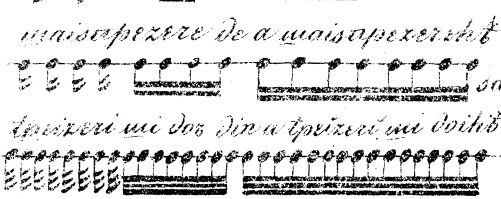
D)
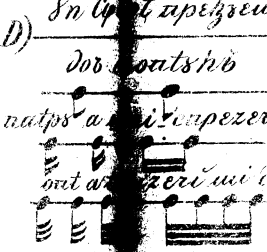
E)

F)

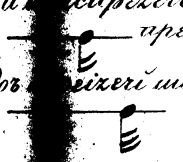

G)

H)

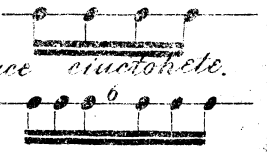

Пазze cas Тъгрй.

Fig. 7.

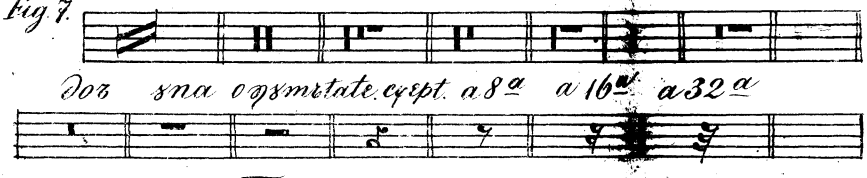

Презъ изntishй дзиъ not[illegible].

Fig. 8.
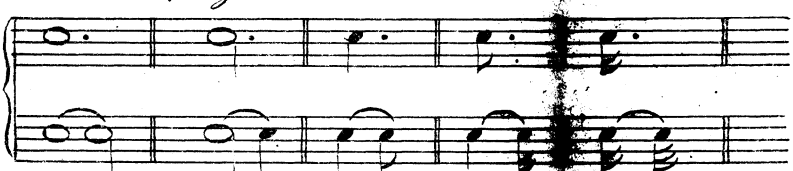
Презъ а дов изnte дзиъ no[illegible].

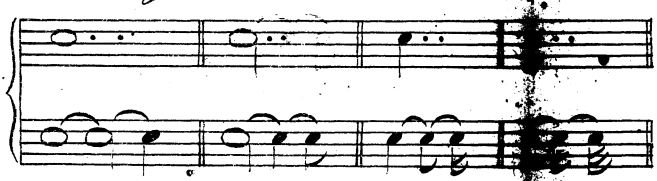

Фiospihe ui apezspihe tautep epeute.
ui miuikapъ mйneй.

Fig. 9.

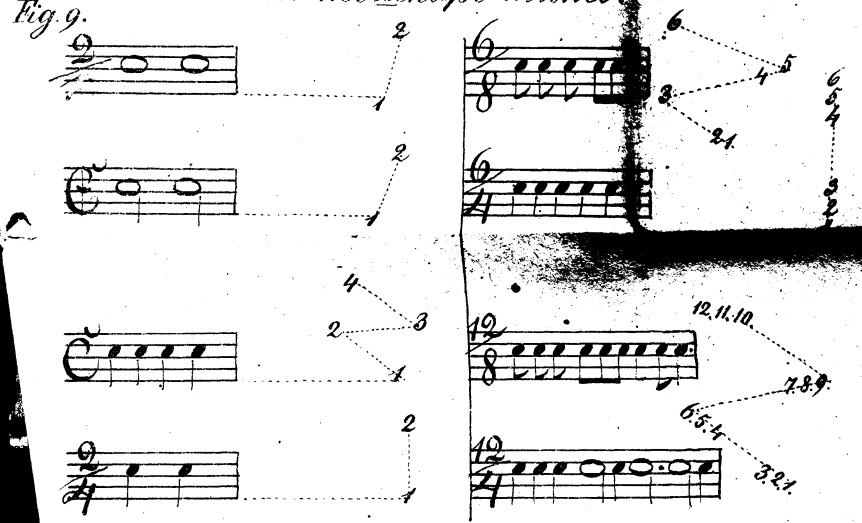

Fig 9. B) Taute niedpeate.

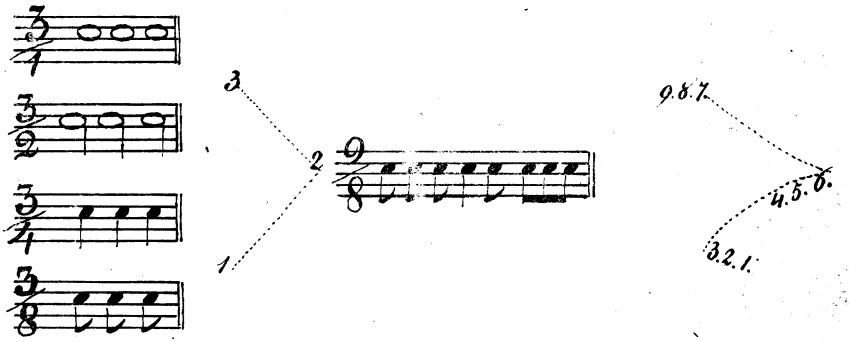

Semnsh de descrphire taktehop.

Fig. 10.

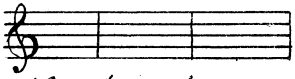

Note hevate.

Note chosode
caš ctauate

Fig 11.)

Fig. 12. Cuapa Diatoniuš tš mape (magiore.)

A
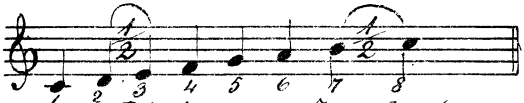
Cuapa Diatoniuš tš mikš (minore)

B.
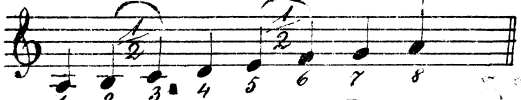
Cuapa miuš dsar Pamo.

C.
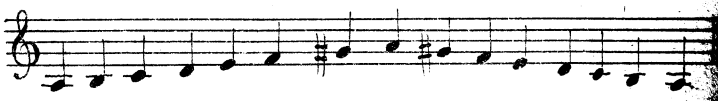
Cuapš miuš modepnš din ukoahr tš maïnor ppa

D.
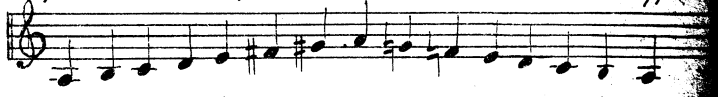
Fig. 13.

Сиара хроматикъ пъдиматъ ис ди[illegible] (#)

Сиара Хроматикъ новъритъ ис [illegible]h (b)

Fig. 14. Жмътъчь де тонъпъ мирь.

A.

Жмътъчь де тонъпъ м[illegible]

B.

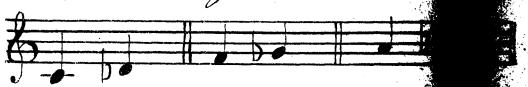

Fig. 15.

Тон маре ынтре номасе де 9 К[illegible]

Жмътате тон маре де патръ коме ши о шиxтъ. | Жмътате [illegible] маре де патръ номе[illegible]

Жмътате де тон миу аре патръ коме. | Жмътате де тон миу аре патръ Коме.

Ын тон миу ынтре есте номасе де сат Коме.

Fig. 16.

Сиаръ Хроматично-енармонично.

Таблица тетрахордовъ диатонической системы.

Fig. 17. (A)
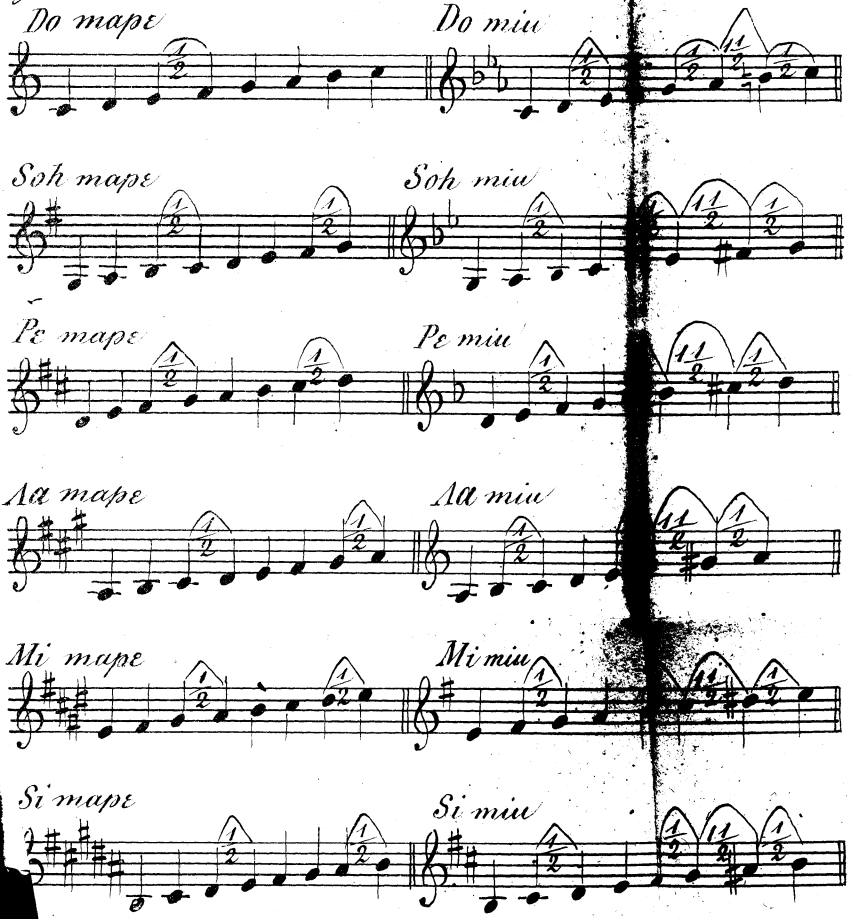
Fig. 17 Tab. VIII.
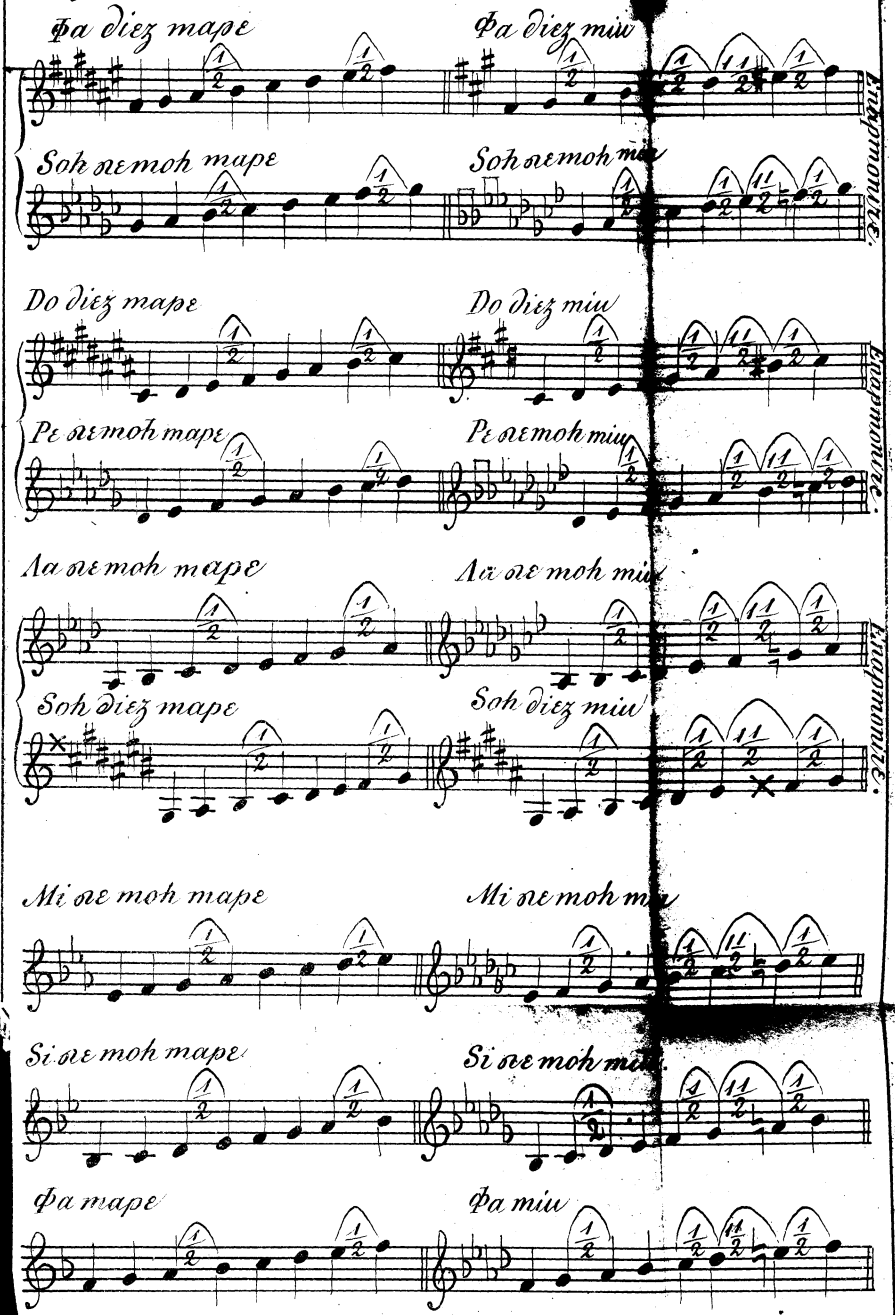
Fig 17) B

Tab. IX.

Do	мажоръ	фразъ семи	Ла	миноръ	фразъ семи
Soh	"	изъ 5и #	Mi	"	5и #
Pe	"	" двой #	Si	"	двой #
Ла	"	" трей #	Фа#	"	трей #
Mi	"	" четырь#	Do#	"	четырь#
Si	"	" пять#	Soh#	"	пять#
Фа #	"	" шесть#	Pe #	"	шесть#
Soh b	"	" шесть b	Mi b	"	шесть b
Pe b	"	" пять b	Si b	"	пять b
Ла b	"	" четырь b	Фа	"	четырь b
Mi b	"	" трей b	Do	"	трей b
Si b	"	" двой b	Soh	"	двой b
Фа	"	" 5и b	Pe	"	5и b

ЛИТОГРАФІЯ А. Г. ВЕНРИХЪ.

Интервале.

Fig. 18. (A)
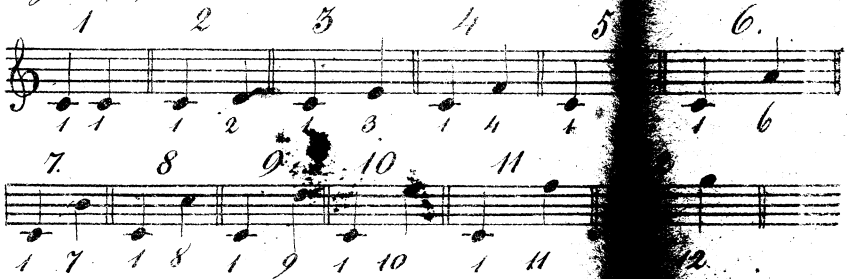
Descoperea Intervalelor după [illegible]
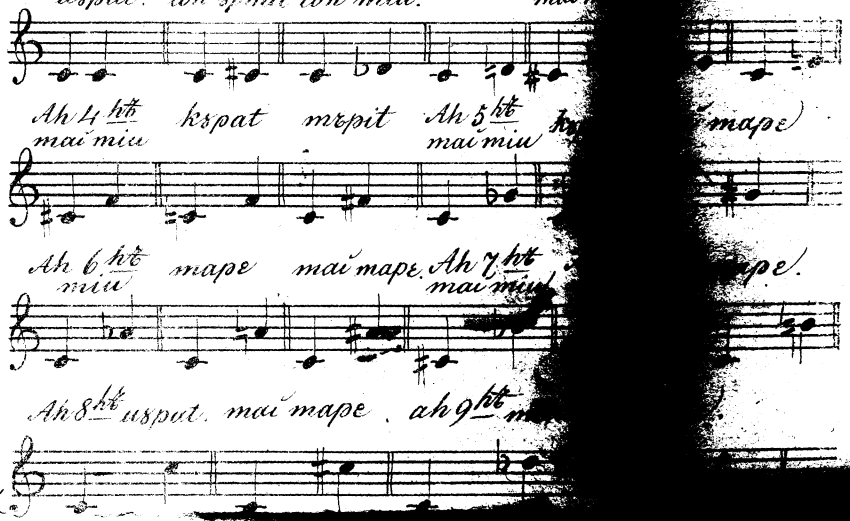
B) Arehau ton Arehau Ah doihea Mape Ahtp[illegible] Mape
uspat. ton spsat ton miu. mai